

20230130 Minnesanteckningar från Regional näringslivsdialog

Minnesanteckningarna och agenda med presentationer från mötet finns som vanligt på <https://www.regionjh.se/naringslivsdialog>

Välkomnande av Linda Forss, region JH som för dagen ersatte Anna Halvarsson som mötesvärd och moderator. Särskilt välkomnande till *dagens gäst Johan Grip, chefsekonom på Företagarna*. Inbjuden utifrån initiativ från Jonas Sjöstedt, samma organisation vid senaste näringslivsdialogen 5 dec 2022 och *Sametinget genom näringslivschef Ingela Nilsson som ny och återkommande på talarlistan*

Förra mötet fokuserade på elpriserna och villkor för länets företagare.

Regional statistik: Företagsfördjupning – för ökad bredd och vässad spets? Linda Forss, Region JH – se agenda med presentation som bifogas minnesanteckningarna och som ligger tillgängliga på websidan ovan. Utvalt material med reflektioner från fördjupad näringslivsdialog 12 dec 2022.

Gästpresentation: Läget, de stora problemen och tänkbara lösningar för att vi ska hitta en gemensam väg framåt för regionens företag. Johan Grip, Chefsekonom Företagarna

- Elpriserna är en fortsatt stor fråga för landets (och länets) företag. Johan gör två specifika spaningar:
 - Den senaste utformningen av företagsstöd från Svenska Kraftnät skapar problem för de företagare som hyr sina lokaler av fastighetsägare som har flertalet, mindre hyresgäster (pga av ett tak i stödnivån). Utformningen är inte beslutad ännu, och Företagarna kommer vara en av de organisationer som ger input på remissen.
 - Elstöd kopplat till geografiskt område är något som Företagarna motsäger sig – bättre att fokusera på vilka prisnivåer som uppstår, oavsett geografi. Fler och fler diskuterar nu förslag som att sänka elskatten och momsen på el, vilket anses vara ett bättre förslag.
- Inflation och avtalsrörelsen: det kommer mycket höga lönekrav i den nya lönerörelsen, vilket leder till ännu högre kostnader för företagen. Fortfarande osäkert vad som kommer hända mer röntan.
- Som avslutning: det kommer många rapporter om att det är tufft läge för företagen, och det stämmer. **Men det är inte kris**. Tillsammans med politiken kan vi hitta kreativa vägar och lösningar framåt. Den stora utmaningen är kompetensförsörjningen, och det är en långsiktig utmaning.

Laget runt: (1. Det här jobbar vi med just nu, 2. Det här jobbar vi med strategiskt framåt, 3. Det här planerar vi inför 2023)

- **LRF, Jessica Ulander (ersättare för Gabriella Persson Thurdell)**
 - *Höga energipriser drabbar gröna näringar hårt, i kombination med höjda dieselpriser. Många medlemsföretag har det ekonomiskt tungt med oro för likviditet. Ny period för EU-stöden, men fortfarande oklarheter i hur de ska tillämpas.*
 - *Positiva nyheter: det finns en ökad köpvilja för svenska produkter och lokalproducerat, även hos offentlig sektor. Även ökat intresse kring livsmedelsproduktionens koppling till krisberedskap.*
 -
- **Arbetsförmedlingen, Ola Kereby**
 - *AF ser ännu ingen ökning av arbetslösa. Prognosen är att arbetslösheten kommer öka nationellt, och plana ut i Jämtland. Många arbetsgivare vill undvika att säga upp folk för att sedan behöva anställa igen efter krisen (jämförelse med pandemin). Spaning är att denna trend är starkare i länet jämfört med nationellt, givet många små arbetsgivare. Väldigt hög efterfrågan på arbetskraft, svårt att matcha denna efterfrågan.*
- **IUC, Janita Palmqvist**
 - *Industriboagen har olika lägen; en del har varslat (framför allt inom bygg), andra sliter med prisökningar och en del tycker att det rullar på fint. Stor osäkerhet kring det globala omvärldsläget och hur det påverkar marknaden.*
- **Sveriges Åkeriföretag, Göran Danielsson**
 - *Ingen avmattning på personalefterfrågan. Fokus på vinterväghållning denna årstid, i synnerhet den varierade kvalitén. Stort bekymmer att vägarna inte är farbara, vilket leder till förseningar eller skadat gods, detta spiller över på hela länets näringar. Detta påverkar också attraktiviteten för branschen och är en utmaning kopplad till kompetensförsörjning.*
 - *Jobbar för att hitta nya standarder på vintervägar (m fokus på BK4), även satsning tillsammans med RISE, samt på dispensregler i städer. Nya regler från 1/9 gällande långa fordon (inte initialt för Jämtlands län, men det kommer).*
- **Samling Näringsliv, Claes-Göran Carlsson (ersättare för Jenny Grip)**
 - *Instämmer med ovanstående talare. Kontinuerligt arbete för fortsatt tillväxt i länet. Stort fokus kring infrastruktur, både för 4h tåg till Stockholm med Norra stambanan samt att få fler flyg (i synnerhet BRA) att återstarta flygtrafiken. Elflyg ses komma.*
 - *Fokus på kompetensförsörjningen, t.ex. hur vi kan få civilekonomsprogrammet på MIUN att öka i popularitet.*
 - *Positiv respons på initiativ att få RISE att etablera sig i länet.*
- **Företagarna, Joakim Sjöstedt**
 - *Instämmer i tudelad bild för hur det går för företagen (vissa rullar på, andra kämpar). I synnerhet restaurangerna märker av minskad köpkraft. Osäkerhet kring kommande avtalsrörelse, i synnerhet utmanande för de mindre företagen. Ökade hyreshöjningar berör många företag. Ser också att företagen gör allt vad de kan för att behålla personal.*

- *Företagarna önskar en förutsägbarhet! Det är för snabba svängningar för långsiktiga beslut och investeringar.*
- *Diskussioner med rektor på MIUN för att se hur universitetsstudenter kan komma ut och jobba på regionens små och medelstora företag.*
- **Sametinget – näringsliv, Ingela Nilsson**
 - *Jobbar bl.a. med interreg och nya strategiska planen.*
 - *Samiskt näringslivsevent månadsskift nov/dec 2022, viktigt för medlemmarna (främst mikroföretag) att visa att de är en resurs för regionen.*
 - *Jobbar just nu med nytt projekt ("Bovre" vilket ungefärligt kan översättas till det svenska ordet "Affär"), många plattformar försvann i pandemin för att sälja produkter och tjänster. Detta behöver komma igång igen*
 - *Näring - Sametinget*
- **JHT, Teres Gärdins information presenterad gnm Linda Forss**
 - *Novembersiffror visar en marginell ökning +371 gn (+0%) jämfört med 2021. Jämfört med nov 19 (före pandemin) är det en ökning med +5%.*
 - *Den svenska marknaden ökar något för första gången sedan maj, medan den norska marknaden minskar något för första gången den senaste 12-månadersperioden.*
 - *Överlag små volymförändringar för kommunerna med lite olika riktningar. Krokoms, Åre, Östersund, Bräcke, Ragunda och Strömsund ökade något, medan övriga kommuner minskade något.*
- **MIUN, Ludde Edgren**
 - *MIUN inväntar fortfarande besked om hur de berörs av regeringsskiftet. Troligen blir skillnaderna relativt små, och berör framför allt forskningen.*
 - *Ny strategi antas i februari, kopplat till cirkulär ekonomi och internationell kompetensförsörjning.*
 - *Det pratas mycket om AI-teknik och i synnerhet Chat GPT, hur ska universitetet hantera detta?*
 - *Para-VM har gynnat MIUNs forskning, de är tacksamma för eventet.*
 - *Ska vidareutveckla samiska kopplingen i en pågående satsning på kurser/program i samverkan m bla Gaaltje.*
 - *Tips om att kolla MIUNs hemsida kring aktuella seminarier, det finns mkt intressant bla.9 feb Utifrån länets styrkeområde Jord SKOG och vatten: [Seminarium: Skogsskötsel i framtiden | miun.se](#) .*
- **Handelskammaren, Maria Åberg**
 - *Projektet kompetenskompassen drar igång 1 februari, med fokus på arbetsmarknadskunskap i skolan från årskurs 5. Projektet är ett samarbete mellan Handelskammaren, 7 av länets 8 kommuner med finansiering genom ESF och regionen.*
 - *Det finns även 2 heltidsanställda för att jobba med samverkan mellan MIUN, näringslivet och offentlig sektor.*

*Ej närvarande på organisationernas talarlista denna gång
Almi, Martin Hellström, Nyföretagarcentrum, Olle Martinelle, Svenskt näringsliv, Ola Toffegaard*

- **Kommunerna gnm tillväxtcheferna, via Linda Forss**
 - Kommunerna, delvis tillsammans med regionen och andra organisationer, jobbar intensivt med olika kompetenssatsningar för att nå yngre målgrupper och stärka den framtida arbetsmarknaden
 - Återrapportering till OECD pågår och är ett omfattande och viktigt arbete för att kommunicera villkor och behov hos länets små och medelstora företag så att kommande resurser och ramverk blir effektiva och relevanta för vårt län.
 - Tillväxtcheferna gör sitt bästa för att stötta varandra bl.a. i en arbetsform där ljuset sätts på en kommun i taget i en gemensam dialog. Senast var det fokus på Strömsunds kommuns inspirerande utvecklingssatsningar tillsammans med företag i kommunen.

- **Länsstyrelsen, Peter Andrén & Ingrid Arltoft Henriksson**
 - Inväntar effekt av ny politik och vilka anslag som ändras.
 - Återetablering av det civila försvaret kommer bli ett stort fokus kommande år. Det saknas dialog med näringslivet, ett förslag är att bjuda in tillväxtchefer, näringslivsrepresentanter m.fl. för möte (prel 17 mars)
 - Nya Landsbygdsprogrammet med dess möjlighet till finansiering ska nu marknadsföras genom infomöten sk "POI-möten" på flera plats ute i länet + i samarbete med LRF. Info om stöden och om infodatum finns på länsstyrelsen hemsida: [Jordbrukarstöd | Länsstyrelsen Jämtland \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/jamtland/jordbrukarstod)
 - Nytt stöd för energieffektivisering småhus
 - "Klimatklivet" är ett stöd som kommer att finnas kvar.

- **Region Jämtland Härjedalen**
 - ~~Hälsa och sjukvården~~ (ej närvarande denna gång)
 - **Område Hållbar Tillväxt:**
 Utlysningar, medfinansiering och löpande finansieringsmöjligheter för företagsstöd och projektstöd – *Juliana Gardahl Wettersten*

Tre typer av stöd: företagsstöd, projektstöd och stöd till kommersiell service. Nytt beslutsår har precis initierats. Viktigt! Ta tidig kontakt! Mer info i ppt med agenda och presentation samt bl.a. i digitala infomöten om företagsstöd - se www.regionjh.se/infoforetagsstod.

 Utgångspunkt för ansökan/bedömning är alltid den regionala utvecklingsstrategin (RUS) och i många fall också länets utvalda styrkeområden inom det som kallas "Smart specialisering" och som, trots namnet, också handlar om diversifiering dvs variation och bredd. Våra styrkeområden är "Jord, skog och vatten", "Upplevelser", "Hållbar energi" och "Digitala lösningar". De regionala processledarna för smart specialisering/diversifiering i Jämtlands län bjuder intill öppet, digitalt aktörmöte om roller & möjligheter 10 feb kl 8.15-9.00 - Microsoft Teams-möte
[Klicka här för att ansluta till mötet](#)

- **Mötet avslutades** med att mötesvärderna tackade och välkomnade till nästa möte 2023-02-27.